

Men denne Vej vil man jo ikke gaa, man mener, det er ikke heldigt, ikke rigtig, at komme ind paa den Vej, man mener, den Vej er usarbar, man tror, der vil komme andre store Spørgsmaal op, der vilde tængse Sindene, hvis man vilde forsøge en Grundlovsforandring, og jeg tror, de Herrer have Ret i at tænke saaledes. Jeg havde Besjighed til at gøre opmærksom paa det i Hjør, jeg skal ikke gentage mine Udtalelser om denne Ting; men jeg tror ogsaa, at det danske Folk vilde sætte Pris paa at faa andre Ting fat; naar man endelig skulde til at forandre Grundloven, var der større Punkter, man vilde sætte Pris paa at faa forandrede end dette. — Men naar man ikke vil gaa den Vej at søge en Grundlovsforandring, ser jeg ikke, der er anden Vej at gaa end at høje os loyalt for Grundlovens § 32. Da der er stærk Trang til en Omordning af Forholdet, at komme til Ende med denne Sag, som har staaet paa Dagsordenen i saa mange Aar, ser jeg ikke rettere, end at al Diskussion om, hvorvidt det er heldigt eller uheldigt at have saa og saa mange Folketingskredsse, er temmelig ørkesløs. Man har kun at gaa den efter mit Skøn eneste Vej, som er tilbage, nemlig at gennemføre en Ordning, som er i Overensstemmelse med Grundlovens § 32. — Som jeg begyndte med at sige, tror jeg, at Erkendelsen af, at det er den eneste rigtige Vej, der er tilbage, har vundet mere og mere Udbredelse i vort Folk, og det tror jeg, at de foregaaende Forhandlinger om tidligere forelagte Lovforslag i den Retning have fuldtelig stadfæstet.

Jeg skal blot i den Henseende nævne, til at begynde med, at da Sagen første Gang kom til at foreligge Rigsdagen i 1871, var ganske vist hele Venstre imod at faa nogen Forandring, men jeg beder det høje Ting erindre, at da var den nugældende Valglov kun 4 Aar gammel, og vi ere vel let enige om, at det ikke er heldigt at komme til at røre ved Valgloven ret ofte. Den Gang var Gennemsnitstallet efter Folketallet som 1 til 17,600, det sagde man kunde nok passere, og saa blev man staaende ved det gamle den Gang. Men siden hen, gennem de følgende Forhandlinger, kom man med Forslag om en delvis Forøgelse, en Gang med 4, en anden Gang med 6 og en

trejde Gang med 8 o. s. v. Gennem Forhandlingen om alle disse forskellige Forsøg vandt den Erkendelse mere og mere Udbredelse, ikke blot hos Venstre men ogsaa hos Højre og den høje Regering, at man var nødt til at gaa den Vej at opfylde Grundlovens Bud. Jeg skal i den Henseende minde om forskellige Dagsordener i det andet Ting, som have samlet ikke blot Venstre men ogsaa Højre, og som pegte i den Retning. Jeg skal minde om en af afsløede Højesteretsassessor Nimestads Udtalelser, som vi havde fremme i Hjør, der peger bestemt i samme Retning. Han siger, at Grundlovens Bud opfyldes ikke ved en saadan 3dje Vej, som man har forsøgt 8 Gange og nu vil prøve den 9de Gang. Jeg skal videre minde om, at den høje Regering i 1890 kom dertil, at den skønnede, at den Vej, man havde forsøgt hidtil, var usarbar, og at Regeringen saa bøjede sig for den Erkendelse og kom til det Resultat, som ogsaa Bemærkningerne i det foreliggende Forslag pegte paa, at man var nødt til at gaa til en Ordning i Overensstemmelse med Grundlovens § 32. Den høje Regering forelagde da et Lovforslag i Folketinget i Samlingen 1890—91, som for saa vidt vandt almindelig Paaskønnelse i Folketinget, navnlig fra mine Meningskællers Side. Jeg husker særlig, at afsløede Berg tog vel mod dette Forslag og ydede det sin Anerkendelse, fordi det efter hans Formenting byggede paa den rette Grund, og som saadant var et godt Grundlag for videre Forhandling. Forslaget, som det forelaa den Gang og kom til at foreligge i et Par senere Samlinger, havde man det imod, at man ikke var ganske tilfreds med Inddelingen af Kredse, man ønskede forskellige Forandringer i Kredse, og jeg hører til deres Tal, som kunde ønske denne Forandring. Men jeg vil alligevel afsige den Erklæring, at for at faa en Ende paa Sagen, for at naa til et Resultat, kan jeg være med til, naar der ikke kan naas andet, at stemme for Regeringens Forslag fra 1890—91 uforandret — skønt jeg har adskilligt at erindre der imod — fremfor at stemme for dette Forslag.

Jeg forstaar derfor ikke, at man, efter at man er naaet dertil fra saa godt som alle Sider, saa forlader denne Vej og vil prøve det, som forgæves har været forsøgt